

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 10Pc/10/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4322201053
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jana Kosorínová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2023:4322201053.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice sudkyňou Mgr. Janou Kosorínovou v konaní o určenie otcovstva J. N.Š., nar. XX.XX.XXXX, bytom C., B. XX, (žalovaný), v konaní zastúpený JUDr. Beátou Hilvertovou, advokátkou so sídlom Levice, Ul. Sládkovičova 1 k maloletému U. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, na návrh matky U. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom Š. XXX, (žalobkyňa), o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, takto

rozhodol:

I. U r č u j e s a, že J. N., nar. XX.XX.XXXX v C., štátny občan SR, r.č. XXXXXX/XXXX, v je otcom:

- mal. U. Q., nar. XX.XX.XXXX v C., r.č. XXXXXX/XXXX,

z matky U. Q., rod. Q., nar. XX.XX.XXXX v Ž., štátny občan SR, r.č. XXXXXX/XXXX, zapísaného v knihe narodení Matričného úradu Levice, vo zväzku XX, ročník XXXX, str. XX, por. č. XXX.

II. Mal. U., nar. XX.XX.XXXX sa z v e r u j e do osobnej starostlivosti matke.

III. Obaja rodičia sú o p r á v n e n í mal. dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok.

IV. Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu mal. dieťaťa sumou 80,- eur mesačne, ktoré výživné je povinný platiť vždy do 15-teho dňa toho-ktorého mesiaca vopred, k rukám matky, počnúc dňom 15.03.2022.

V. Zaostalé výživné za obdobie od 15.03.2022 do 31.05.2023 vo výške 1 161,28 eur je otec p o v i n n ý zaplatiť v mesačných splátkach po 40,- eur popri bežnom výživnom pod stratou výhody splátok počnúc výživným splatným v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti tohto rozsudku.

VI. Žalovaný je p o v i n n ý nahradiť žalobkyni trovy konania vo výške 66,- eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

VII. Žalovaný je p o v i n n ý nahradiť trovy štátu vo výške 444,64 eur do 60-tich dní odo-dňa právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka maloletého dieťaťa sa návrhom, súdu doručeným dňa 15.03.2022, domáhala určenia, že J. N., nar. XX.XX.XXXX je otcom maloletého U. Q., nar. XX.XX.XXXX. Maloletého navrhla zveriť do svojej osobnej starostlivosti a určiť zo strany J. N. výživné podľa úvahy súdu, odo dňa podania návrhu. V návrhu, ako i na pojednávaní uviedla, že s J. N. udržiavala intímny styk koncom roka 2019, nakoľko mali krátkodobý vzťah. Intímne sa stýkali na ubytovni, resp. na chate. V čase rozhodnom pre počatie dieťaťa nemala pohlavný styk s iným mužom, keďže predchádzajúcu známosť ukončila v októbri 2019.

Styk bol dokonaný, proti počatiu žiadnu ochranu nepoužívali. Čakala, že si J. N. situáciu uvedomí, začne sa o dieťa zaujímať aj platiť výživné, avšak to sa nestalo. Mala snahu už počas tehotenstva sa podrobiť testom DNA, na ktoré sa však menovaný nedostavil. Dieťa nikdy nevidel, na jeho výživu neprispel. Na pojednávaní dňa 08.06.2023 uviedla, že J. N. má finančné prostriedky aj z koncertovania, keďže videla plagáty o jeho vystúpeniach v Leviciach, aj v Bratislave. Navrhla určiť výživné vo výške aspoň 70,- eur mesačne a žiadala, aby bola označenému otcovi uložená povinnosť nahradiť jej trovy konania.

2. J. N. v písomnom vyjadrení, ako i na pojednávaní dňa 21.06.2022 uviedol, že s matkou dieťaťa nikdy nemali riadny vzťah. Len v jednom prípade mali nechránený pohlavný styk. Potom neboli v kontakte 2 mesiace a následne mu matka dieťaťa oznámila, že je tehotná. Potvrdil, že obaja chceli na začiatku testy DNA, avšak matku žiadal, aby to „riešila“ súdnou cestou. Má pochybnosť o tom, či je otcom dieťaťa, keďže podľa jeho vedomostí, matka so svojim priateľom spolu žili do 15.12.2019. Potvrdil, že maloletého nevidel, na jeho výživu neprispel. Navrhol nariadiť znalecké dokazovanie z Odboru genetika, Odvetvie analýza DNA. Ak sa preukáže, že je otcom maloletého dieťaťa, postaví sa k tomu zodpovedne.

3. Kolízny opatrovník, s poukazom na závery znaleckého posudku, navrhol určiť, že J. N. je otcom maloletého U. Q., nar. XX.XX.XXXX. Navrhol maloletého zveriť do osobnej starostlivosti matky a zo strany otca určiť výživné vo výške 80,- eur mesačne odo-dňa začatia konania.

4. Na pojednávaní, dňa 08.06.2023, súd rozhodol v neprítomnosti J. N. a jeho právnej zástupkyne, ktorí neúčast' ospravedlnili.

5. Dokazovaním zistil súd tento skutkový stav:

Dňa XX.XX.XXXX U. Q. porodila maloletého U. Q.. V rodnom liste dieťaťa otec nie je uvedený. Z výpovedí matky dieťaťa a označeného otca vyplýva, že udržiavali krátkodobý intímny styk, ktorý bol nechránený proti počatiu dieťaťa. Matka

dieťaťa podľa jej tvrdenia v čase rozhodnom pre počatie dieťaťa nemala intímny styk s iným mužom.

5.1. Súd nariadil znalecké dokazovanie z Odboru genetika, Odvetvie analýza DNA. Za znalkyňu ustanovil Mgr. S. W., PhD. Zo záverov znaleckého posudku, súdu doručeného 02.01.2023 (čl. 34/2022) vyplýva, že otcovstvo J. N., nar. XX.XX.XXXX k maloletému U. Q., nar. XX.XX.XXXX možno považovať za prakticky dokázané s pravdepodobnosťou 100 %, na základe analýzy 16 polymorfných úsekov, nakoľko v každom z nich označený otec disponuje alelou, ktorú má dieťa a nemohlo ju zdediť od svojej matky.

6. Podľa § 84 Zákona o rodine, otcovstvo sa určuje na základe domniek otcovstva ustanovených v tomto zákone súhlasným vyhlásením rodičov alebo rozhodnutím súdu.

7. Podľa § 85 ods. 1 Zákona o rodine, ak sa narodí dieťa v čase od uzavretia manželstva do uplynutia trojstého dňa po zániku manželstva alebo po jeho vyhlásení za neplatné, považuje sa za otca manžel matky.

8. Podľa § 90 Zákona o rodine, ak nie je otcovstvo určené podľa domnienky otcovstva manžela matky, možno ho určiť súhlasným vyhlásením oboch rodičov.

9. Podľa § 91 ods. 1 Zákona o rodine, za otca sa považuje muž, ktorého otcovstvo bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov.

10. Podľa § 94 ods. 1 Zákona o rodine, ak nedošlo k určeniu otcovstva súhlasným vyhlásením rodičov, môže dieťa, matka alebo muž, ktorý tvrdí, že je otcom, navrhnúť, aby otcovstvo určil súd.

11. Podľa § 94 ods. 2 Zákona o rodine, za otca sa považuje muž, ktorý s matkou dieťaťa súložil v čase, od ktorého neprešlo do narodenia dieťaťa menej ako stoosemdesiat a viac ako tristo dní, ak jeho otcovstvo nevyučujú závažné okolnosti.

12. Na základe vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že k určeniu otcovstva k maloletému U. nedošlo súhlasným vyhlásením rodičov a matka v súlade s § 94 ods. 1 Zákona o rodine navrhla, aby otcovstvo určil súd. Bez pochybnosti bolo zistené, že matka s označeným otcom mali nechránený

pohlavný styk, pričom nie je rozhodujúce, či len v jednom prípade, resp. opakovane, pričom k týmto stykom došlo v čase rozhodnom pre splodenie dieťaťa. Neboli zistené, na strane J. N., žiadne závažné okolnosti, ktoré by jeho otcovstvo vylučovali. Analýza DNA preukázala, že otcovstvo J. N. k maloletému U. nie je vylúčené a to ani v jednom zo všetkých 16 analyzovaných genetických systémov, polymorfizmov typu STR. Teda podľa znaleckého posudku súčasných poznatkov genetiky, jeho biologické otcovstvo k maloletému treba pokladať za prakticky dokázané. Z uvedených dôvodov súd určil, že J. N. je otcom maloletého U..

13. Podľa § 110 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), s konaním o určenie otcovstva je spojené konanie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a o výžive maloletého.

14. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa

nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami.⁶⁾ Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

15. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

16. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

17. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

18. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

19. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

20. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

21. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

22. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

23. Prihliadnuc na najlepší záujem maloletého U., vyjadrenie kolízneho opatrovníka, ktorý v starostlivosti matky o maloletého nezistil žiadne nedostatky, skutočnosť, že matka sa o dieťa stará osobne od jeho narodenia, súd maloletého zveril do jej osobnej starostlivosti. Zároveň rozhodol, že obaja rodičia sú oprávnení a povinní maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok, nakoľko obaja sú nositeľmi rodičovských práv a povinností v celom rozsahu.

24. Matka dieťaťa je poberateľkou rodičovského príspevku vo výške 412,- eur (do 31.12.2022 vo výške 383,80 eur) a rodinných prídavkov 60,- eur (do 31.12.2022 vo výške 30,- eur) mesačne. Je nemajetná. Býva v spoločnej domácnosti s rodičmi (otec je poberateľom

dôchodku, matka je zamestnaná), ktorým mesačne prispieva sumou 100,- eur. Inú vyživovaciu povinnosť nemá.

25. Otec taktiež žije v spoločnej domácnosti s rodičmi, ktorým mesačne prispieva sumou 150,- eur. Je vlastníkom rodinného domu. Uviedol, že mesačne uhrádza splátky za auto 140,- eur, splátky za notebook 60,- eur, platí si mobil 40,- eur a ako vlastníak motorového vozidla ročne uhrádza PZP 140,- eur. Taktiež nemá inú vyživovaciu povinnosť. V čase začatia konania bol zamestnancom ZUŠ v Leviciach. Pracovný pomer ukončil k 30.06.2022 dohodou. U tohto zamestnávateľa dosahoval priemerný čistý mesačný príjem 817,68 eur. V období od 05.09.2022 do 30.11.2022 pracoval v súkromnej základnej škole ART PEGAS Bratislava, čistý mesačný priemerný príjem predstavoval 506,17 eur (čl. 158, 159 p. v.). Tiež bol od 05.09.2022 do 31.01.2023 zamestnancom ZUŠ M. Ruppeldta v Bratislave. Pracovný pomer bol ukončený výpoveďou z jeho strany. Priemerný čistý mesačný príjem dosiahol (s náhradou príjmu za nemoc) 477,75 eur. Podľa predložených dokladov uhrádza splátky úveru Cetelem 56,98 eur a VÚB, a.s. 130,- eur mesačne. V čase výkonu práce v Bratislave uhrádzal za ubytovanie 400,- eur mesačne (čl. 164 p. v.). Od 01.02.2023 je otec poberateľom dávky v nezamestnanosti vo výške 50 % denného vymeriavacieho základu 37,3597 eur, t.j. výška dennej dávky predstavuje 18,67985 eur. Dávka mu bola priznaná na šesť mesiacov.

26. Maloletý U. je v celodennej starostlivosti matky. Je sledovaný v kardiologickej a imunologickej ambulancii, lieky žiadne neužíva. V čase začatia konania bol plienkovaný. Mesačné náklady na plienky predstavovali 40,- eur, hygienické potreby 30,- eur, sunar 14,- eur.

27. Súd poukazuje nato, že povinnosťou oboch rodičov je venovať všetky sily na dôsledné zabezpečenie výživy detí v záujme ich riadneho náležitého telesného a duševného vývoja, za ktorým účelom má povinnosť každý z rodičov vyvinúť všetko úsilie na to, aby zaobstaral prostriedky pre svoje deti.

28. Účelom výživného je uhrádzanie nie len priebežne sa vyskytujúcich bežných potrieb mal. dieťaťa, ale všetkých potrieb prospešných k jeho všestrannému vývoju. Pri určovaní rozsahu vyživovacej povinnosti k mal. deťom musí mať súd na zreteli, že zaistenie tejto výživy sa týka nie len výživy vo vlastnom slova zmysle, ale všetkých nevyhnutných potrieb pre život kultúrneho človeka. Je potrebné, aby rodičia poskytovali podľa svojich schopností a možností toľko prostriedkov na výživu detí, aby z nich boli uspokojené osobné potreby dieťaťa, pokiaľ ide o výživu, ako i potreby na prehlbovanie vzdelania, rozvoju záujmov a záľub, príp. prípravu na povolanie.

29. Základnými pravidlami pri určovaní výšky výživného sú jednak odôvodnené potreby oprávneného, ako i schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Oprávnené potreby nezahŕňajú iba stravovanie, ale súd dané širšie - potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými čo kultúrnymi. Závisia najmä od veku, zdravotného stavu. Na strane povinného súd prihliada na jeho schopnosti, teda faktické príjmy, ktoré dosahuje v čase súdneho konania, ale aj na potencionálne príjmy, teda nie len to čo povinný skutočne zarobí, ale aj to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, vedomosti, zručnosti, pracovné skúsenosti a pod. Skúma tiež majetkové pomery, ktoré posudzuje komplexne, okruh osôb, ktorým je povinný poskytovať výživné, zárobkové možnosti podľa príjmov z obdobia pred stratou zamestnania, ak sa preukáže, že sa povinný vzdal bez vážneho dôvodu výhodnejšieho zamestnania alebo zárobku.

30. Súd určil výživné zo strany otca vo výške 80,- eur mesačne, prihliadnuc na odôvodnené potreby maloletého dieťaťa, schopnosti a možnosti oboch rodičov, ktorí inú vyživovaciu povinnosť nemajú. Matka dieťaťa je na rodičovskej dovolenke, z ktorého dôvodu nie je zapojená do pracovného pomeru. Výkonom osobnej starostlivosti o dieťa sčasti vyvažuje vyživovaciu povinnosť otca. Síce v čase rozhodovania bol otec dieťaťa nezamestnaný, poberateľom dávok v nezamestnanosti, na ktorú skutočnosť však súd neprihliadol, nakoľko počínanie otca v ukončení pracovného pomeru dohodou v ZUŠ v Leviciach, kde dosahoval priemerný čistý mesačný príjem 817,68 eur, vyhodnotil súd v súlade s § 75 ods. 1

Zákona o rodine ako vzdanie sa výhodnejšieho zamestnania. Tvrdenie matky o tom, že otec má príjem i z hudobnej produkcie sa súdu javí ako vysoko pravdepodobné, hraničiace s istotou, keď z príjmu, ktorý otec dosahoval v ďalších zamestnaniach by nebol schopný uhrádzať výdavky na splátky úverov, ubytovanie, o výške ktorých sám predložil doklady. Súd poukazuje na to, že výživné má prednosť pred všetkými inými výdavkami rodičov. Takto určené výživné spolu s výživným, ktoré je i matka aspoň v minimálnom rozsahu povinná maloletému poskytovať a rodinnými prídavkami, je spôsobilé pokryť odôvodnené potreby maloletého.

31. V súlade s § 77 ods. 1 Zákona o rodine, určil súd výživné od 15.03.2022, t.j. odo-dňa začatia konania. Do rozhodnutia súdu otcovi na výživnom vznikla zaostalosť vo výške 1 161,28 eur (aliquotná časť za marec 2022, t.j. 80,- eur : 31 dní = 2,58 eur x 16 dní + 14 mesiacov x 80,- eur), ktorú mu súd povolil uhradiť v mesačných splátkach po 40,- eur popri bežnom výživnom v stým, že ak čo i len jednu splátku nezaplatí načas, celý zvyšok nesplateného dlhu sa stane splatným naraz. Pri určení výšky splátok, súd prihliadol na možnosti a schopnosti otca, spotrebný charakter výživného, ako i skutočnosť, že otec ani po doručení znaleckého posudku dobrovoľne na výživu svojho syna nezačal prispievať, napriek jeho tvrdeniu, že sa k situácii postaví zodpovedne, pokiaľ sa preukáže, že je otcom maloletého.

32. Podľa § 53 CMP, v konaní vo veciach určenia rodičovstva a v konaniach vo veciach notárskych úschov môže súd priznať náhradu trov konania účastníkom, ktorí mali vo veci úspech, proti účastníkom, ktorí úspech nemali, ak to možno spravodlivo požadovať.

33. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

34. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O nároku štátu na náhradu trov konania a o výške náhrady trov konania štátu môže súd rozhodnúť samostatným uznesením aj po vydaní rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

35. Matka maloletého na pojednávaní dňa 08.06.2023 žiadala zaviazať J. N. nahradiť jej trovy konania. V konaní o určení otcovstva zaplatila súdny poplatok 66,- eur. Z dôvodu, že mala v konaní úspech a náhradu trov si uplatnila, súd uložil J. N. nahradiť jej trovy konania. Je možno od neho spravodlivo žiadať, aby v tejto sume náhradu trov konania matke zaplatil, keď od začiatku konania k návrhu zaujal negatívny postoj.

36. Uznesením zo dňa 19.01.2023 č.k. 10Pc/10/2022-66 súd priznal znalkyni z Odboru genetika, Odvetvie analýza DNA Mgr. S. W., PhD. odmenu 444,64 eur, ktorá bola krytá preddavkom zaplateným z rozpočtových prostriedkov súdu, teda štátu vznikli trovy konania. Výrokom VII. rozsudku súd uložil povinnosť J. N. (žalovanému)

nahradiť trovy štátu v lehote 60 dní odo-dňa právoplatnosti rozsudku, v zmysle § 232 ods. 3 Civilného sporového poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje, v troch písomných vyhotoveniach.

Odvolanie musí obsahovať označenie súdu, ktorému je určené, kto ho robí, označenie mena, zamestnania a bydliska účastníkov, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha, musí byť podpísané a datované.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že:

a) v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205 a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa civilného mimosporového poriadku (iná ako peňažná povinnosť týkajúca sa maloletého, resp. podľa osobitného zákona (exekučný poriadok).

Rozsudok v časti výživného je vykonateľný doručením (§ 44 CMP).